

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการตั้งแต่อดีต ถึง ปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา 2) เพื่อวิเคราะห์ อิทธิพลเด่นที่มีต่อการเติบโตของพื้นที่ศึกษา 3) วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขของพื้นที่ศึกษา 4) เสนอแนวทางการ พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ศึกษา โดยขั้นตอนในการศึกษาใช้วิธีการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่จากภาพถ่ายทางอากาศ ในแต่ละช่วงปี และ ใช้แบบสอบถามในการวิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ ชุมชนสวนดอกและชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ นักศึกษา บุคลากร ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และผู้ประกอบการ เพื่อให้เห็นถึงการให้บริการของพื้นที่ชุมชนสวนดอกและชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของชุมชนสวนดอกและชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น พื้นที่มีการขยายตัวทางกายภาพตามการขยายการศึกษาและการขยายตัวของพื้นที่สิ่งปลูกสร้างของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงแรกชุมชนกระจายตัวอยู่บริเวณตอนต้นของถนนสุเทพโดยมีโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ตั้งอยู่ซึ่งเป็นแรงดึงดูดให้ผู้คนเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ช่วงที่สอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ขยายการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งได้จัดตั้ง คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ขึ้นมา โดยพื้นที่ตั้งของแต่ละคณะอยู่ถัดมาทางด้านตะวันตกของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเกิดการขยายตัวออกมายังช่วงกลางของถนนสุเทพทำให้เกิดที่พักอาศัย และร้านค้าเป็นจำนวนมากขึ้น และเริ่มมีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยอย่างกระจัดกระจายบริเวณปลายถนนสุเทพด้วยเช่นกัน ช่วงที่สาม เมื่อมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ได้ขยายพื้นที่สิ่งปลูกสร้างของมหาวิทยาลัยมายังพื้นที่สวนหลังไปจนถึงติดกับถนนสุเทพ พื้นที่ชุมชนจึงได้ขยายออกมาทางตอนปลายของถนนสุเทพเกิดเป็นย่านพักอาศัยสำหรับนักศึกษาและบุคคลที่เข้ามาทำงานยังพื้นที่บริเวณนี้ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดตลาดสด และการขยายเส้นทางคมนาคมของถนนสุเทพเพื่อรองรับการ ขยายตัวของชุมชนสวนดอกและชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากพัฒนาการของพื้นที่ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งเป็นอิทธิพลเด่นที่ทำให้พื้นที่ชุมชนสวนดอก และชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกิดการเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลให้เกิดปัญหาทางด้านต่างๆ ตามมา ได้แก่ ปัญหาทางด้านกายภาพที่ส่งผลต่อนักศึกษาคือความไม่เพียงพอของระบบสาธารณูปโภค ส่วนปัญหาทางด้านสังคมคือ เกิดแหล่งมั่วสุมของนักศึกษาบางกลุ่ม และปัญหาอาชญากรรม

แนวทางในการพัฒนาชุมชนสวนดอกและชุมชนหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา ให้เป็นชุมชนเมืองมหาวิทยาลัยที่พร้อมด้วยบริการครบครันและสมบูรณ์แบบ ทั้งด้านที่พักอาศัยและการบริการทางสังคม ที่ สนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของภาคเหนือ ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา ทางด้านกายภาพ อันได้แก่การจัดการพื้นที่ โดยใช้มาตรการทางผังเมืองในการกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของย่าน การค้าและที่พักอาศัยให้เกิดขึ้นในแนวตั้งโดยมีการควบคุมความสูงของอาคาร การจัดการระบบคมนาคมขนส่งโดยสนับสนุนให้ เส้นทางในชุมชนมีทางเท้าและทางจักรยานสำหรับการสัญจรในชุมชน ส่วนเส้นทางหลักระหว่างชุมชนเน้นการใช้บริการขนส่ง สาธารณะเพื่อลดความคับคั่งและเพิ่มความปลอดภัยให้กับคนในชุมชน สำหรับการจัดการระบบสาธารณูปโภคให้เป็นการใช้ ระบบท่อรวมซึ่งง่ายต่อการจัดการ แนวทางในการพัฒนาทางสังคมโดยการส่งเสริมคนในชุมชนให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันมาก ขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาพื้นที่อย่างเหมาะสมที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของชุมชนที่ให้บริการตอบสนองกับมหาวิทยาลัย

46741292 25 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD : INFLUENCE / CHIANG MAI UNIVERSITY / COMMUNITY

THANAFADEE PLAITHO : THE INFLUENCE OF CHIANG MAI UNIVERSITY ON THE CHANGES OF SUAN-DOK AND BACK OF CHIANG MAI UNIVERSITY COMMUNITIES . THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.KIRINPANU SAKCHAI, Ph.D.,213 pp. ISBN 974-17-4278-9.

The objective of this thesis are 1) to study the development of studied area from the past until the present time. 2) to analyze the outstanding influence on the growing up of studied area. 3) to analyze the existing problems and the solutions of studied area. 4) to propose the development guidelines and improve the studied area. The procedure of the study was to compare the transformation of the area by aerial photos from selected years. And use the questionnaires to analyze the behaviors and notions of people related to Suan-Dok Community and Back of Chiang Mai University Community such as students, officers, residents and entrepreneurs to demonstrate the services provide by the studied area.

The results of the study found that the development of Suan-Dok Community and Back of Chiang Mai University Community from the past until the present time : its area had physically expanded followed by the expansion of education and built-up area of Chiang Mai University. The study classified the expansion in 3 periods. The first period, the community scattered around the beginning of Suthep Road. There is Maharajnakorn Chiang Mai Hospital where attracted people to inhabit in the area. The second period, Chiang Mai University extended further education on health sciences, consequencely, Faculty of Dentistry, Faculty of Pharmacy and Faculty of Nurse were established. Due to the area of each faculty situated in the southern part of Maharajnakorn Chiang Mai Hospital, it affected the expansion of community to reach the middle of Suthep Road and increased housing and retail shops. Moreover, people tended to reside scatterly around the end of Suthep Road. The third period, when Chiang Mai University expanded to the end of Suthep Road. This affected the rising of residential area, serving for students and officers. The fast growing population affected the rising of fresh market and Suthep Road's transport extension had to serve for the expansion of Suan-Dok Community and Back of Chiang Mai University Community.

The development of this area influenced by Chiang Mai University which is the prominent influence, affecting the fast growing and expansion of Suan-Dok Community and Back of Chiang Mai University Community. This result contributed to many problems. For example, physical problem which affected to the students, was the insufficient of infrastructures and social problem was the occurrence of ghetto areas and criminal problems.

The guidelines for developing Suan-Dok Community and Back of Chiang Mai University Community came from the imposition of vision on development. The vision is "The university community town where fully and completely equipped with services in housing, social service which support the expansion of Chiang Mai University." The vision consisted of physical development guidelines that were Land use management : to issue measure in city plan for imposing the commercial land-use pattern and residential zone to grow up in vertical ,to control the height of building. Transport management : to support pavement and bicycle way usage in the community. In the part of main street between the community : emphasis on using public transportation to decrease the congestion and increase the security of people in the community. Infrastructure management : to employ the combination drainage which was easy to manage. Social guideline : to support the interaction among people that was the proper guideline for land development, coinciding with the identity of community that served the university.